

Nr 9.

*Bevillningsutskottets betänkande i anledning av väckta motioner
angående avdragsrätt för personbilkostnader vid taxering
för inkomst av jordbruksfastighet.*

(2:a avd.)

I de inom riksdagen väckta, till bevillningsutskottet hänvisade likalydande motionerna I: 214 av herrar *Ivar Persson* och *Fridolf Jansson* samt II: 195 av herr *Antby m. fl.* har hemställts, »att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa att sådan ändring i bilaga till A (formulär 4) måtte vidtagas, att uppgifter kunna lämnas om såväl den totala personbilkostnaden som den del av dessa kostnader, för vilka avdrag yrkas».

Beträffande motiveringen för det i motionerna framställda yrkandet får utskottet, i den mån redogörelse härför ej lämnas i det följande, hänvisa till motionen II: 195.

Enligt det av Kungl. Maj:t fastställda deklarationsformuläret nr 4 (den s. k. jordbruksbilagan) skall skattskyldig, som önskar göra avdrag för reparationer, försäkringar och andra kostnader, lämna uppgift å utgiftsbeloppen under »Avdrag» punkten I: 6. Särskild uppgift skall därvid bl. a. lämnas å kostnader för underhåll av inventarier (punkt 6 a), kostnader för försäkring (punkt 6 c) och kostnader för bränn- och smörjoljor till traktor, automobil m. m. (punkt 6 f). Under punkt 25 i de vid formuläret fogade särskilda upplysningarna lämnas följande anvisning för ifyllandet av punkten 6 f):

»Kostnader för automobil må avdragas endast i den mån de kunna anses belöpa å automobilens användning i jordbruket. Har automobil använts även för annat ändamål, bör hela kostnaden angivas och tillika meddelas hur den del, för vilken avdrag yrkas, beräknats.»

I de föreliggande *motionerna* har anförts i huvudsak följande. Taxeringsmyndigheterna intoge i allmänhet en restriktiv inställning till frågan om avdragsrätt för personbilkostnader vid taxering av inkomst i förvärvskälfan jordbruksfastighet. Många gånger vägrades sådant avdrag under framhållande av att bilen huvudsakligen användes för jordbrukarens privata behov. Vid en rationell jordbruksdrift torde emellertid numera föreligga en förhållandevis stor användbarhet för personbilen. Frågan i vilken om-

Bihang till riksdagens protokoll 1951. 7 saml. Nr 9.

fattning personbilen utnyttjades i jordbruksdriften vore naturligtvis beroende av egendomens storlek, läge och driftförhållanden i övrigt. Ett rationellt utnyttjande av dyrbar arbetstid krävde att för driften nödvändiga resor och transporter skedde så snabbt som möjligt. För lättare transporter inom jordbruket användes också numera personbilen i ganska stor utsträckning såväl vid större som mindre egendomar. Givetvis tillgodosåges även jordbrukarens rent privata behov genom hållandet av en personbil. Svårigheter kunde uppstå när det gällde att avgöra i vilken omfattning en personbil utnyttjades för ägarens privatbruk eller användes för tillgodoseendet av egendomens driftbehov. För en sådan bedömning vore det av värde om jordbruksbilagan till den årliga inkomstdeklarationen innehölle rubriker för uppgifter om dels den totala bilkostnaden och dels den del av kostnaden för vilken avdrag yrkades vid taxeringen. Det ankomme sedan på beskattningsnämnderna att med ledning av sin lokal- och personkännedom söka bedöma, huruvida det yrkade avdragsbeloppet kunde anses skäligt.

Utskottet. I de föreliggande motionerna har yrkats, att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om sådan ändring av deklarationsformulär nr 4 (bilaga till A i allmän självdeklaration), att uppgifter kunde lämnas om såväl den totala personbilkostnaden som den del av denna kostnad, för vilken avdrag yrkades.

Till stöd för yrkandet ha motionärerna anfört bl. a., att avdrag för personbilkostnader mången gång vägrades under framhållande av att bilen huvudsakligen användes för jordbrukarens privata behov. Svårigheter kunde givetvis uppstå när det gällde att avgöra i vilken omfattning en personbil utnyttjades för ägarens privatbruk eller användes för tillgodoseendet av egendomens driftbehov. För en sådan bedömning skulle det vara av värde om jordbruksbilagan innehölle rubriker för uppgifter om dels den totala bilkostnaden och dels den del av kostnaden för vilken avdrag yrkades vid taxeringen.

Såsom av den tidigare redogörelsen framgår innehålla de vid ifrågasvarande deklarationsblankett fogade särskilda upplysningarna besked om att kostnader för automobil endast må avdragas i den mån de kunna anses belöpa å bilens användning i jordbruket. Tillika anges att i sådana fall, då bilen använts även för annat ändamål, hela kostnaden bör uppgivas och jämväl meddelas hur den del, för vilken avdrag yrkas, beräknats.

Då emellertid dessa upplysningar ansluta sig till rubriken »Bränn- och smörjoljor till traktor, automobil m. m.» kunna de skattskyldiga få den uppfattningen att berörda upplysningar avse endast kostnaderna för bränn- och smörjoljor. Detta leder till, såsom det framhållits vid behandlingen av föreliggande motioner i utskottet, att de skattskyldiga ofta dela upp de totala bilkostnaderna under olika rubriker på jordbruksbilagan. Sålunda plägade reparationskostnaderna redovisas såsom kostnad för underhåll av

inventarier under punkten 6 a), försäkringspremier under punkten 6 c) och utbetalningarna för bränn- och smörjoljor under punkten 6 f). Utskottet finner det uppenbart, att en dylik uppdelning av bilkostnaderna är olämplig och att den i hög grad försvårar möjligheterna till kontroll i sådana fall, då bilen användes även för privat bruk. Ur denna synpunkt vore det otvivelaktigt av värde om en sådan omredigering av jordbruksbilagan kunde komma till stånd, att av bilagens avdragsrubriker klart framginge, att samtliga bilkostnader skulle redovisas under en rubrik. För att underlätta kontroll och ytterligare för den skattskyldige klargöra att endast den å jordbruket belöpande kostnaden får avdragas, skulle det enligt utskottets mening jämväl vara av värde om det av motionärerna framförda önskemålet om beredande av utrymme innanför linjen för redovisning av hela årskostnaden kunde tillgodoses. Utskottet är givetvis icke berett att närmare ange hur ändringen av bilagan rent tekniskt skall genomföras. Utskottet förutsätter emellertid att Kungl. Maj:t, även utan särskild framställning från riksdagens sida, ville ompröva frågan om möjligheterna att genom en ändring av jordbruksbilagan åstadkomma en ur kontrollsynpunkt mera tillfredsställande redovisning av bilkostnaderna i jordbruket.

Med anledning av vad motionärerna anfört därom, att taxeringsmyndigheterna i allmänhet intoge en restriktiv inställning till frågan om avdragsrätt för personbilkostnader, vill utskottet framhålla, att det torde ligga i sakens natur att yrkande om avdrag för kostnader av här ifrågavarande slag måste göras till föremål för en särskilt noggrann prövning från myndigheternas sida för att förhindra att kostnader, som i själva verket äro att hänföra till personliga levnadskostnader, bliva avdragna vid taxeringen.

Med det nu anförda anser sig utskottet ha besvarat de föreliggande motionerna.

Under åberopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att de likalydande motionerna I: 214 av herrar Ivar Persson och Fridolf Jansson samt II: 195 av herr Antby m. fl. angående avdragsrätt för personbilkostnader vid taxering för inkomst av jordbruksfastighet måtte, i den mån de icke kunna anses besvarade genom vad utskottet ovan anfört, av riksdagen lämnas utan åtgärd.

Stockholm den 20 februari 1951.

På bevillningsutskottets vägnar:

ADOLV OLSSON.

Närvarande:

från första kammaren: herrar Sjödahl, Heüman, Gustaf Elofsson, Franzon, Petrén, Falk, Ramberg, Niklasson och Ebbe Ohlsson; samt

från andra kammaren: herrar Olsson i Gävle, Sandberg, Nilsson i Kristinehamn, Persson i Svensköp, Vigelsbo, Brandt, Gunnarsson, Allard, Henriksson och Nilsson i Svalöv.